

^१रमतिः, ^२रण्डा, ^३रत्नम्, ^४सुरतः-सूरतः, ^५रथः, ^६रमण्यम्, ^७रहः ।

(1381) “रय गतौ” (I-भ्वादिः-482. सक. सेट्. आत्म.)

रायकः-यिका, रायकः-यिका, रिरयिषकः-षिका, रारयकः-यिका ;
रयिता-त्री, राययिता-त्री, रिरयिषिता-त्री, रारयिता-त्री ;
इत्यादिकानि समस्तान्यपि रूपाणि भौवादिकचयतिवत् (502) ज्ञेयानि ।
निरयः, घञि-रायः, क्पि-प्ररत्-परतौ-परतः इति, अचि-रयः-इति च
विशेषः ।

(1382) “रवि गत्यर्थः” (I-भ्वादिः-596. सक. सेट्. पर.)

रण्वकः-रण्विका, रण्वकः-ण्विका, रिरण्विषकः-षिका, रारण्वकः-ण्विका ;
रण्विता-त्री, रण्वयिता-त्री, रिरण्विषिता-त्री, रारण्विता-त्री ; इत्यादिकानि
रूपाणि सर्वाणि भौवादिककन्दतिवत् (163) ज्ञेयानि । शतरि-^Aरण्वन्-
न्ती, इति भवति ।

(1383) “रश (समूहकिरणशब्देषु ?)” (I-भ्वादिः. अक. सेट्. पर.)

“रशिरस्मा अविशेषेणोपदिष्टः, सः राशिः, रश्मिः, रशना इत्येवं-

1. ‘रमेर्नित्’ [द. उ. 1-32] इत्यतिप्रत्यये रूपम् । रमन्त्यस्याम् इति रमतिः=
क्रीडा । यद्यपि ‘इक्षितपौ धातुनिर्देशे’ (वा. 3-3-108) इति श्रितपि, शिस्वा-
च्छपि रमतिः इति सिद्ध्यति ; तथापि तत्र भावार्थकत्वात्, अधिकरणार्थत्वला-
भाय दशपाद्युणादिषु पाठ इति बोध्यम् ।

2. ‘जमन्ताडः’ [द. उ. 5-7] इति उप्रत्ययः । बाहुलकात् ‘जुद्’ (1-3-7)
इति ङकारस्येत्संज्ञा न । ‘जम्’ इति ‘जमङ्गनम्’ इत्यस्य प्रत्याहारः उणादिषु
दृश्यते ।

3. ‘रमेस्त च’ [द. उ. 5-46] इति नप्रत्ययः, तकारश्चान्तादेशः । रमन्तेऽस्मिन्
इति रत्नम्=वैदूर्यादिः ।

4. ‘सौ रमे को दमे पूर्वपदस्य च दीर्घः’ [द. उ. 6-23] इति कप्रत्यये
पाक्षिके पूर्वपददीर्घे च सुरतः-सूरतः इति सिद्ध्यतः । सूरतः=बुधः ।

5. ‘हनिकुषिनीरमि—’ [द. उ. 6-27] इत्यादिना क्यन्प्रत्ययः । उपधानकारलोपश्च ।

6. ‘श्रृरम्पोश्च’ [द. उ. 8-8] इति अन्यप्रत्ययः । रमण्यम्=शोभनम् ।

7. ‘रमेर्देशे हश्च’ [द. उ. 9-74] इति अपुन्प्रत्ययो देशे गम्यमाने हकारश्चान्ता-
देशः । रमन्तेऽस्मिन् इति रहः=विबिक्तदेशः ।

A. ‘जिन्वन्तमुर्वी निजरिण्वनैः सतां रण्वन्तमन्तर्भवधन्वपादम् ।’ धा. का. 1-76.